

Előfizetési árak:

Helyben, vagy postán küldve:	
Egy évre	10 frt — kr.
Féldévre	5 frt — kr.
Negyedévre	2 frt 50 kr.
Egy óra	1 frt — kr.
Egyes szám	4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (nagy-uj-utca, 1702. sz.) bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:

Teleki K. Lajos könyvkereskedésében, Szinay Gyula kiadó irodájában (kis-csapó-utca 383. sz.) és a szerkesztőségben.

DEBRECZEN

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alku szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj minden külön beiktatásért 30 kr.
Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újdonság sora 50 kr.
Nyiltéri közlemények minden petit sora 50 kr.

Hirdetések fölvetetnek Szinay Gyulánál és a szerkesztőségben. Kéziratok vissza nem adandók.

A bajai tisztek baja.

Debreczen, ápril 9.

A bajai botrány felett már-már naprendre tért a közvélemény, azonban felújította e botrányt egy párbaj, mely tegnap Budapesten vivotott.

Annak idejében részletesen közölték a lapok a bajai katonai botrány lefolyását. Nem azért tulajdonítottak e dolognak nagy jelentőséget, mintha ott talán valami nagy vérengzés történt volna, hanem azért, mert a botránynak szenvedőleg szereplője Baja város első polgári tisztviselője, a polgármester volt.

Az egész dolog, melyből e botrány keletkezett, nagyon kicsinyesnek látszik. Tulajdonképen pletyka volt az indító oka. Olyan közönséges pletyka, mely sok kellemetlenséget okozhat egyeseknek, de midőn a pletyka forrását föl akarjuk fedezni, nem találhatunk rá. »Azt mondják, »azt beszélnek a városban«, csak ilyen általánosságban találkozunk a pletykával, de annak valódi indítója a homályban rejtőzik.

A bajai pletyka szintén ilyen természetű volt; szerepeltek benne szép aszszonyok és huszártisztek s a pletyka a hír szárnyain egyre terjedvén, a bajai társadalomban nem kis izgalmat keltett.

Valószínű, hogy mint a legtöbb pletykanak, úgy ennek sem volt semmi alapja. Hanem azért utókövetkezmenyei nem maradtak el. Egy hadnagy — e pletykából kifolyólag — párbajra hívatta Baja város polgármesterét. Az ügynek

lovagias elintézése folyton halasztást szenvedett, mert hol az egyik, hol a másik fél segédeinek volt valami kifogásolni valója.

Az egész ügy csak akkor kezdett botránnyá fajulni, midőn több tiszt megjelent a kaszinóban s a város polgármesterét meg akarták korbácsolni. A tettelegességből azonban nem lett semmi s az ügy tovább is függőben maradt.

A bajai polgárok táviratilag értesítették a belügyminisztert a történetek felől. Ekkor a »Nemzet« című kormánypárti lap volt az első, mely nyilvánosságra hozta az ügyet s kötelességéhez képest kritikát gyakorolt felette.

Olvassa el bárki e kritikát, nem találhat benne egy szót sem, mely sértő volna a bajai tisztikarra. A kritika teljesen tárgyilagos s a kormánypárti »Nemzet« nem is tenné azt, hogy a közös hadsereget, illetve annak egyes tagjait kemény szavakkal illesse, sőt inkább pártjukra kél.

A »Nemzet« cikkének még a legkeményebb része is ily szelid hangulatu:

— »Az önbiráskodás, történéjék az akár polgári, akár katonai részről, minden esetben felháborító. A bajai polgárság, a melynek Drescher Ede kilencz év óta polgármestere, méltán megbotránkozhatnék a fölött, ha a város első tisztviselőjének személye ellen katonai részről — a mit mi egyébként föl sem tehetünk — valamely tettelegesen sértés követetnék el«.

Ennek daczára a bajai tisztikar e közleményért elégtételt kért Gajári Ödöntől, a »Nemzet« f. szerkesztőjétől. A bajai tisztikarnak egyik tagja Budapestre utazott s közte és Gajári közt tegnap a párbaj megtörtént s mindkét fél megsebesült, de egyik sem súlyosan.

Ezen eset, annak daczára, hogy a kisebb mérvű botránnyok közé tartozik, élénken illusztrálja a polgárságnak és katonaságnak egymáshoz való viszonyát. Növeli e dolog jelentőségét az, hogy a katonai tisztekkel szemben egy város polgármestere és egy kormánypárti lapszerkesztő és orsz. gyűl. képviselő állottak, — tehát nem mondhatja azt senki, hogy az ellenzéki sajtó izgatása fujta föl ezen ügyet, melyről a »Nemzet« nem egyszer állította, hogy mesterségesen szítja az izgatást a közös hadsereg ellen.

Most már a »Nemzet« is beláthatja annak az igazságát, a mit az ellenzéki sajtó annyiszor hangoztatott, hogy mindaddig, míg a hadsereg kivételes törvények alatt áll, míg lesz külön polgári és külön katonai becsület: a polgárság és katonaság között teljes egyetértés nem fog kifejlődni, hanem ezentul is napirrenden lesznek a surlódások.

Az ellenzéki sajtó azonban hiába beszélt, szava a kormánypárti sajtónál és a kormánynál süket fülekre talált. — Félő is, hogy az intéző körök mindaddig nem gondoskodnak a polgárság és katonaság közötti viszony javításáról, míg e feszült helyzet végzetes katasztrófára nem vezet!

A DEBRECZEN TÁRCZÁJA.

Visszaemlékezések.

— Egy volt vörössapkástól —

LXI.

Miert nem volt a veressapkásoknak csákójok?

Hát csupán azon okból, mert a számukra készített csákókat nem fogadták el.

Az 1848-ik évben királyi szentesítéssel alakított tiz honvédszászlóalj, — melynek fiai önkéntesen állottak be, s esküdtek fel három évre a haza szolgálatára. — fekete posztóból készített egyforma csákót kapott.

A zászlóaljakat a csákón levő »Honvéd I. 66 stb. felirat különböztette meg.

Ilyen csákók érkeztek — úgy emlékezem november hó végén, — (ezzel is hátrább hagytak bennünket a többieknel, a mennyiben a többi zászlóaljak ekkorára már csaknem elnyűttek csákójokat) — a veressapkások részére, a mit a veressapkások el nem fogadtak, azt mondván, hogy az ő sapkájok a többi honvédek sapkájától (a kek sapkától) különbözik, az ő sapkájok veres, tehát ők csákót is vere-

set követelnek, mert ők veres sapkájokat a fekete csákóval fel nem cseréltek, inkább maradjanak csákó nélkül.

És csakugyan vissza vitettek ezen fekete csákók, hová? azt meg nem mondhatnám, csak annyira emlékezem, hogy midőn a tiszai hadjárat bekövetkezett, a magyar szekerészek fején láttuk a számunkra készített, de el nem fogadott fekete csákókat.

Meg lett ugyan ígérve, még pedig Kiss Ernő által, mint hadtest parancsnok által, hogy a veressapkások veres csákót fognak kapni, de hát ez csak ígélet volt, azt bizony el nem készítették és így meg nem is kaptuk; de nem is lehetett ily nehéz időben a magyar kormánynak még ilyenekkel is bajlódni, volt e nélkül is elég dolga és elég költsége.

Elég az hozzá, hogy a veressapkások csákó nélkül maradtak, a minek talán még inkább örültek, mert azt a szép vastag ezüst zsinórral és ezüst rózsával ellátott piros sapkát, mely bármelyik honvéd zászlóalj tisztisapkájánál különb volt, melylyel a ráczokat már először mindjárt kegyetlenül megijesztette, megszelasztotta, megverte, s folytonosan páholta, bizony sokkal inkább szerették, sokkal

többre becsültek, mint bármilyen czifra, vagy drága csákót, mert a veressapkában szerezték első győzelmüket s azon sípkában aratták utolsó óráig ösmeretes kitüntetésüket.

Magok a vezetők is belátták a veressapkásoknak a fekete csákó el nem fogadása miatti viselkedésök helyes voltát, maga Damjanics is kimondotta, hogy ha az ő veressapkásait a fekete csákó elfogadására kényszerítik, elfogják venni azoknak kedvét, s a veressapkás nem lesz többé veressapkás.

Bár minden honvédsapátnál azon szellem uralkodott volna, a mit Damjanics, a páratlan honvéd, az ő csapatába csepegtetett és megörökített.

Azt mondhatná talán valaki, ki a katonaságnál a feltétlen engedelmisséget követeli, hogy tehát az a veressapkás zászlóalj egy parancsot semmibe sem vevő, akaratos, szófogadatlán zászlóalj volt. — Oh nem, sőt az ellenkezője volt, azon különbséggel, hogy legnagyobb része tudott gondolkozni s e miatt hazájáért lelkesülni.

Hiszen legnagyobb bizonyítéka ennek az, hogy míg egy némelyik hadtestnél, például a Görgey hadtesténél a pálcázás is járta, addig

A városok önkormányzata.

A vármegyék önkormányzatának eltörlése után (ha ugyan a kormányának bele nem törlik a fejszéje ebbe a nagy fába), rákerül a sor a városi törvényhatóságok önkormányzatának eltörlésére is. Arad törvényhatósági bizottsága, mely nem várja be tetlenül a veszélyt, hanem eszelezkedik, fölterjesztést intézett a kormányhoz a városok önkormányzati jogának megővése érdekében, mely fölterjesztésben azt kéri, hogy a városokra vonatkozó közigazgatási törvényjavaslat a következő elvi álláspontból induljon ki:

a) A városi törvényhatóságoknak önkormányzati joga, nem csak épségben tartassék meg, hanem az helyes és egészséges alapon lehetőleg kibővíttessék.

b) A tisztviselői állások szabad választás útján töltsenek be; a hivatalnokok kvalifikációja minden állásra állapíttassék meg és a szolgálati pragmatika törvényileg szabályoztassék.

c) A városi törvényhatóságok mindazon szolgálmanyokért, melyeket az állam helyett és javára teljesítenek, az állam helyett és javára teljesítenek, az állam által megfelelő megtérítésben reszesíttessék.

BELFÖLD.

A decentralizáció. Szilágyi igazságügyminiszter a királyi tablak bírói kinevezésének kiegészítése és az összes segédhivatali személyzet kinevezése ügyében már határozott. Javaslatát, a mennyiben királyi kinevezésekről van szó, a napokban terjeszti ő felsége elé.

A közigazgatás államosítása. A közigazgatási bizottság tegnap több fontos elvi kérdést intézett el és az eredeti javaslat több szakaszát a miniszterelnök által indítványozott új szakaszokkal helyettesítette. Ez új szakaszok a legfőbb irányokban igen megegyezők azokkal, melyeket gróf Apponyi Albert szövegezett s Apponyi is hozzájárult a miniszterelnök által indítványozott új szakaszokhoz. A tárgyalás, ha a fontosabb elvi kérdéseken átment, valószínűleg sokkal gyorsabban fog haladni.

Visszahonosított magyarok. Az 1886-ik évben Bukovinából Magyarországra költözödésként székely csángók közt azokra nézve, kik Székely-Levén telepedtek le, a magyar kormány a cs. és kir. kormánnyal folytatott tárgyalások után arra a megállapodásra jutott, hogy a katonai kötelezettségüknek meg nem felelt csángókat egyelőre a magyar állam kötelekékébe nem veszi fel, azokat azonban, kik katonai kötelezettségüknek eleget tettek, honosítani fogják. Az előbbiekre nézve a további tárgyalások folyamatban vannak.

Az „új vármegye“ és a kereskedelmi kamara. A budapesti kereskedelmi és iparkamara április 14-én teljes ülést tart, a melyen az országgyűlés elé terjesztett közigazgatási törvényjavaslat kiegészítésére vonatkozó oly indítvány kerül tárgyalásra, hogy a megyei közigazgatási bizottságba az illető kereskedelmi és iparkamarának egy kiküldöttje is, mint a kereskedelmi és iparügyek előadója bevonassék. Ime, a régi vármegye még meg se halt, máris jelentkeznek az örökösök, mint a hogy a poroszlók koczkát vetettek a Krisztus köpenyére.

A fegyvergyár megrendelése.

A magyar ipar- és kereskedelmi bank által létesített, illetve újból felállított budapesti fegyvergyár legújabbán a román államtól kapott megrendelést 30.000 db. fegyver szállítására. Ezzel az említett gyárnál eddig 95.000 db fegyver van megrendelve, s így meglehetősen hosszú időre el van látva a vállalat jövedelmező megrendelésekkel.

Hősök emléke. Nagy-Káta polgársága kegyeletes ünnepet ült e hónap 5-én. Kivonult a tapió-bieskei csatában elesett honvédek sírjához s pompás koszorúkkal álmódzott emlékkünek. Delután negy órakor megszólalások közt gyülekezett a nép a városházteren s onnan vonult ki a hősök sírjához. Elül fehérbe öltözött leányok vitték a koszorukat. A sírnál Katona Péter ügyvéd szép beszédet mondott, a nép pedig elénekelte a Himnusz-t.

KÜLFÖLD.

Háborus hír. Tavasz van, tehát megindultak a háborus hírek. Ilyen hír az is, hogy a közös hadügyminisztérium a szakminisztériumok útján leiratot intézett az összes vasutak igazgatóságaihoz, hogy esetleges háboru kitérése alkalmával a legszigorúbb titokban tartsák a mozgósítási rendelkezéseket.

Változások a külügyminisztériumban. A közös külügyminisztérium első osztályfőnökségének kérdése végre megoldást nyert. Szögyeny László helyett mint első osztályfőnök Pasetti b. második osztályfőnök foglalja el, a második osztályfőnöki állás pedig Welsersheimb gróf kezére jut.

Vacarescu utóda. Vacarescu bécsi román követ helyébe, a ki tudvaleg a német nagykövettel való konfliktusa következtében mondott le állásáról, Roseti Solesku belgrádi Solesku belgrádi román követet fogják kinevezni. e hír nyomán Djuvaru szófiai román ügyvivőt neveznek ki.

Ujabb összeesküvés a császár ellen. A Daily Telegraph-nak egy pétervári távirata szerint, ott a császár élete ellen egy újabb összeesküvésnek jöttek a nyomára.

a Danjanics hadtesténél s így a veressapkásoknál is egész hadjárat alatt alig fordult elő egy két büntetési eset, az is a legenyhébb volt, s csak is olyanok ellen alkalmaztatott egy két órai vas, vagy bak, kikkel másképen bánni nem lehetett, kiken a szép szó, a feddés nem fogott.

Igaz, hogy az a különös rossz szokásuk — ha ugyan akad valaki ki rossznak meri mondani — meg volt, hogy ha harezba vitettek, ha meglátta az ellenséget, nem igen szerette, és nem is várta, hogy parancsolják azok megtámadását, hanem ha szerit tehetette, mielőtt a parancs elhangzott volna, reá vetette magát, és szerencsésen végre is hajtotta köteleességét.

Egy sziv, egy dobbanás volt mindig az ellenfél előtt első főtisztjétől az utolsó közemberig.

Ezért mondotta aztán az ellenfél rólok, hogy hiszen könnyű nekitek, be sem várják a commandó szót, hanem egyenesen csak rohannak, mint az eszeveszett.

Persze, hogy nem várták, de minék is vártak volna, tudták, miért vannak, kezökben volt a szurony, ha az nem segített, ott volt a fegyver vastag vége (be sok fegyvernek is eltörött az agya) miért nem tettek ők is úgy,

miért ugrándoztak előre és hátra is? Akkor talán nem kaptak volna annyit.

Annyira szerette, annyira tisztelte a veressapkás az ő parancsnokait, hogy kész lett volna erettük meghalni. — Miért ment parancsnoka mindig legelő? Mert tudta, hogy ha a halál torkába megy, oda is követi őt az ő veressapkása, s vagy kiszabadítja, vagy vele együtt hal meg, de ott nem hagyja, vissza nem hátrál.

Annyi szent és igaz, hogy a kiről látta, hogy fel, vagy hátrál, azt — habár főtiszt lett legyen is, maga között el nem tűrte, annak pusztulni kellett közüle. — Példát mondhatnék, de nevet nem említem, a kik közülünk még életben vannak, eltalálják. — Egy főhadnagy, ki egy csatában, habár egy pár percze is, a sűrű golyó elől egy hid lábfejéhez húzódtott, ott kellett hagyni a zászlóját, és pedig a veressapkások felszólalása és követelése folytán.

E tekintetben szabad akaratukkal igaz, hogy rendelkezők voltak, de makaesok, szofogadatlank egyáltalában nem, — tisztelték azok felebvalóikat nagyon is, de csak is azokat, kik megérdemelték, s az okos parancsnak soha elene nem szegültek.

Karpós Gábor.

A szófiai minisztergyilkosság.

Az orosz ügyvivőség kavaszát, kit azzal vádoltak, hogy Ferdinánd fejedelemhez, Klementina hercegnőhöz s Gregovhoz fenyegető leveleket intézett, Bulgáriából kiutasították; két csendőr Musztafa-Pasa melletti török határra kiserte, hol szabadon bocsátották.

Orosz-szerb barátság. A szerb hadügyminiszter különböző fegyvernemekhez tartozó huszonöt tisztet s egy hadbíró-t jelölt ki, a kik az orosz hadsereghez lesznek beosztandók. Az illetők valószínűleg már április 13-án el fognak utazni rendeltetési helyükre.

A zsidók tömeges kivándorlása. Oroszország déli részeiből folyton tart. A múlt héten 1500 zsidó vándorolt ki Amerikába és Angliába.

Kegyvesztett nagyherceg. Mihajlovits Mihály orosz nagyherceget a hadseregben való szolgálatból kizárták. Azon ezredek, a melyeknek a nagyherceg tulajdonosa volt, jövőre nevük elhagyásával fognak megjelölni.

A magyar románok az oláh románoknak.

Moldován Gergely a „Koloszvár“-ban kemény igazságokat zudít a romániai románok fejére.

Visszautasítja azt a törekvést, amely a magyarországi románokat a magyarokkal testvérharcba akarja keverni s kimutatja, hogy Romániának egy csepp joga sincs Erdélyt magának vindikálni azon a czimen, mert a románok római eredetűek s Erdély valamikor római uralom alatt állott.

Moldován hebizonyítja, hogy a román nép balkáni eredetű s nemzeti főnmaradását egyedül a magyarságnak köszönheti.

A Moldován igazságaiból közöljük a következőket:

A román nép a történelem tanúsága szerint a Balkánban tűnik fel. Görög irók munkáiban balkáni emlékekre akadunk. A nyelv maga balkáni hagyományokkal, befolyásokkal bír. Ez kétségtelen.

És miután a kétszer kettő igazsággal ki van derítve, hogy mindez igaz, vajjon most, mikor a tudomány eredményei előtt minden nép meghajlik, szabad-e nekünk eszökönösen ragaszkodni mesékhez, hazugságokhoz, tisztán taktikából és politikai okokból, tisztán azért, hogy mi a magyarokkal szemben e föld birtokát kimutathassuk.

Unalomból.

I.

Az asszony végig nyújtzkodott a pamlagon s egyet ásitott.

Odakünn esett az eső. A szél elkapta a nehéz esőpöppet, s az ablakhoz csapkodta.

Az asszony fölkel és cigarettára gyújtott. Nem esett jól; köhögött tőle, de legalább izgatta valami.

... Kis öltözője pazar fényvel volt rendezve. Lakályos félhomályban vörös fényvel világította be a márvány kandalló fölbogó lángja az alacsony ó-német-stílusú karosszékeket, faragásos szekrényeket, állványokat és asztalakat.

A plafond öllekező amorettei lemosolyogtak bizarr arabeszkék közül, — minden a szemrelemre emlékeztette.

A bőrt megbizsergető, jóleső langy meleg levegő különös keringésbe hozta véré.

S vézna, kiélt férje — régi dolog ez már — a klubban kártyázott. Nem gondolt a feleségére; urak között mostanában nem szokás.

Vigan fogták a pagátot; a társaságot teljes számban hozta össze a téli lucok jód.

Mutassatok 106-tól nekem egyetlen lapot Erdély történetéből, amely e földre nézve a román tulajdonjogot, uralmat és román kultúrát bizonyíthatná és én örök némaságot ígerek.

És miért ragaszkodunk mi éppen Erdélyhez? Miért követeljük mi, hogy mert Erdély római birtok volt, román birtok legyen? A rómaiak után bírták góthok, hunok, avarok, magyarok és mégis román birtok volna ő? Miért nem követeljük magunknak a félvilágot, mert hisz a rómaiak a félvilágot bírták? Miért nem kérünk mi Európától egy nemzetközi bizottságot, amely előtt jussainkat, mint római birtokokra a félvilágra kimutassák? Őrült gondolat 106 évi állapotokra hivatkozni. Európa összes államai csak nagy későre kezdtek ezután alakulni; egyes népek, nemzetek fegyverrel foglalták és kerekítették ki határaikat, államokat alkottak és fegyverjog jogán tényleg hatalmukba vették és bírták. Csak Erdély volna a románoké azon a czímen, mert 106-ban római birtok volt?

A következő században ti a szláv és görög babonák fertőjében usztatok; egész lényetekkel kelet világában éltetek, mikor mi az európai civilizáció első benyomásait a reformáció útján átvettük, könyveket nyomattunk saját nyelvünkön s 1544-ben a román irodalomnak megadtuk az első nyomtatott munkát.

Mikor ti azt sem tudtatok, miféle fán terem a nép nyelve a templomban, Rakóczi György erdélyi fejedelem, a szláv nyelvet kitalálta a román egyházból és a román nyelv használatát rendeli meg (1643). És ez a magyar fejedelem 1638-ban Gyula-Fehérvárt román nyomdát állít fel és ezzel a román könyveknek újabb sorozata következik.

Amíg ti nemzeti fejedelmek alatt voltatok görögök és szlávok és legmentesen zárkóztatok el az európai civilizáció elől, addig mi a magyarok oldala mellett kultiváltuk saját nemzeti nyelvünket és élveztük a nyugoti civilizáció áldásait.

Mi itt a magyarok támogatása mellett, Rómával egyesültünk, ifjainkat Nyugat kultúrájába bevezettük; román ifjak tanultak Rómában, a latinitás fészkeiben, ahol nemzeti önerzetre tettek szert; és ti mit csináltatok ezen áramlattal szemben? A nyakunkba zudi-

tottatok a szláv világ babonás kalugérjeit, akik átjöttek Erdélybe és elhintették köztünk a konkolyt, melynek átkait ma sem hevertük ki! Ezen ellenségei a latinitásnak és nyugati kultúrának vissza akartak mindent tartani Nyugattól, üszköt dobtak mi közénk, fölperzselték házaikat és mi harcban voltunk testvéreikül egymással egy egész századon át.

És most még ti álltok az erdő felől? Ti, akik nekünk a multban, a történelem tanúsítása szerint, csak bajt tudtatok okozni, ti, akiknek egész törekvése oda irányult, hogy visszatartsatok Nyugat kulturájától a szláv érdekek számára?

Hagyjatok békét! Ez a fölszólalástok is a szlávizmusként használ. Ez a beavatkozás is a szlávizmus érdekében történt, hogy egy orosz háború minket egyenlenségben találjon a magyarokkal, akiknek mi egész kulturánkat köszönhetjük. Ti felre akarjátok vezetni Európát és pereltek a mi nyelvünkön fogadatlan prókátor gyanánt oly ügyben, amely egészen a miénk s amelyhez nektek semmiféle köztök nem lehet.

Mi a kötelességünk?

Semmi más, mint meghajolni az igazság előtt, elismerni a tényeket. A tény pedig az, hogy a magyar, a magyar kultúra többet tett értünk, mint amennyit mi összesen; s hogy a szláv és görög befolyásnak keserű emlékeknél, rabszolgai lánczoknál egyebet nem köszönhetünk. Ne legyünk háládatlanok, körmőfont hazudozásokkal ne bolondítsuk el magunkat és Európát, mert rajtaérnek és szégyenkezünk kell.

Mindent mondhatunk. Mondhatjuk azt, hogy mi szakítottunk a magyar kultúrával, hogy mi külön román kultúra céljából a francziákhoz szegődtünk, de hogy a magyar kultúra ne lett volna javunkra, ne lett volna egyedüli istápunk egykoron, ne annak emlőin erősödött volna meg, azt arczpirulás nélkül ki nem mondhatjuk.

Ujdonságok.

* **Az országgyűlési képviselő-választás** jövő esztendőben fog megjelenni, mely alkalommal csak azok fognak szavazati joggal bírni, a kik az idei összeírásakor a választói névjegyzékbe felvételnek. Választókul pedig

az 1874-ki XXXIII-ik és az 1875-ki VI. t.-cikknek értelmében csak azok vétetnek fel, a kik összes — nem pedig csak egy évi — adóhátralékaikat f. évi április hó 15-ig befizetik.

Felkérjük azért pártunk azon tagjait, a kik a mult évi és megelőző évekről adójukat még be nem fizették, hogy azt f. évi április hó 15-ig multhatatlanul megtegyék, mert különben legszebb polgári joguktól elesnek.

Ma-holnap különben sem marad egyéb alkotmányos jogunk, mint az országos képviselők választása, hogy tehát ezen jogunkat épségben megőrizhessük és elveinket győzelemre vihessük, biztosítsa mindenki közülünk választópolgári jogát.

* Vásáros közönség figyelmébe.

A nagyméltóságú kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur megengedte, hogy Szabolcsvármegye területéhez tartozó Nagy-Kálló községben f. évi április 23-ra eső országos vásár ez évben kivételesen április 16-án tartassék meg; — miről az érdekeltek ezennel értesítettek. — Debreczen, 1891 április 3. A kereskedelmi és iparkamara.

* **A szomorú pálya.** Nagyon nehéz a szegény leányoknak tisztességesen megélni, ezt tudja mindenki, de legjobban tudják, a kik érzik: magok a szegény fiatal leányok. A közt a sok mindenféle tengődési mód közi, a mit életpályának nevezünk, nekik jutott a legkeservebbek egyike: a kávéházi pénztárosnői állás. Azt gondolná az ember, hogy az ilyen fiatal leányoknak mily boldog az ő helyzetük, körülrajongva udvarlók által. Pedig egész nap és éjjel a kávéházi füstben kimerülni, álmotlankodni, a csekély fizetés melle, szomorú dolog, mellette pedig megőrizni a tisztességet, női becsületet: nagy feladat. E keresetforrásnak a keservességét bizonyítja a következő vérrrel megpecsételt eset is. Mult szombaton egy nyulánk ifjú szép leány érkezett a kassai vonattal Miskolcra és a »Három rózsá« vendéglőben vett lakást. Megérkezte után mindjárt levelet írt a rendőrséghez, azután elővett egy revolvert és szíven lötte magát és meghalt. A hátrahagyott levélben becsületet kért e kellemetlenségért, aztán elmondja, hogy Bódog Etel a neve, kun-szent-miklósi születésű 20 éves hajadon. Atyja kovácsmester. Ralépett — ugymond — egy olyan szerencsétlen és megvetett pályára, a melyen tisztességgel és becsülettel megélni nem lehet, azért vet véget életének. Óva int minden fiatal leányt, hogy okuljon szomorú példáján.

Kacagtak, balettről, lovakról és kutyákról beszéltek. A vézna ur mulatott legjobban.

II.

Az asszony becsulta a szempilláit. Valami jólesőért kutatott emlékezetében. Minduntalan feltűnt előtte egy szelíd, halovány arc. Érette halvány.

— Miért is taszította el magától? A férjedet inkább szeretted? Hazudsz. Ha gondoltad is, most már érzed, tudod, hogy nem igaz. A férjed elhanyagol, — pedig szép vagy.

Főállott s megnézte magát a nagy álló tükörben.

Karsu termete kiegyenesedett. Ficzánkolt minden idege szép, fehér karjának, amint kinyújtotta. Nagy aczélkék szemeit kerekre nyitotta s hátravette keblére lecsüngő dus barna haját. Gyönyörködött a saját szépségében.

Azt hitte lázong a szíve.

Tapogatta. A vére nem akart megférni az ereiben, a részecsei egymásra tódultak, összeütköztek s meglüktették a gyöngéd bőrön kékesen duzzadó ereket.

S a férj a kaszinóban van.

III.

Immár besötétedett.

Becsöngette a szobalányt, meggyújtatta vele a lámpát s leeresztette a nehéz selyem függönyöket. Aztán leült az íróasztal mellé s elkezdett kutatni annak a fiókjaiban.

Ismét az a halvány kép!

— Kezében van. Az ő arczképe, hátán az egyszerű ajánló sorokkal.

Hogy szereti még most is őt. . .

Kezébe akad egy regény. Kinyitja, benne van egy összezsugorodott rózsza. Az is reá emlékezteti!

Főáll. Tépelődik. Nem bír magával. A férje még sem jön haza.

. . . Elmegy valamerre, mert a feje fáj.

Szokott eztétként is egyedül sétálni.

A szobalány bejön s ráadja a nehéz téli felöltőt.

S pár perc múlva már künn van az utcán az asszony.

Olyan jól esik neki, hogy a csipős szél meglegyinteti az arczát.

Mikor eljut egy nagy házhoz, habozva áll meg annak a kapujában. Nem tudja, megkérdezze-e a kapust vagy nem?

A kalap fátyolát mélyen lehuzza arczára. S amint ott áll, egy nyulánk, halvány ifjú megy el mellette. De nem — visszafordul. Megzavarodva nézi őt s nem tudja, mit mondjon neki.

Az utcán senki se járt — s hópelyhek folyton szállingóztak, hogy amint a földre érnek, locspoccsá válják gyöngé testük menten.

IV.

Az asszony ismét otthon pihen a pamlagon. Arca egészen ki van pirulva, s a szeméi úgy fénylenek. . .

A plafond ölelkező amorettei sebesen forognak előtte.

Lehunnya szemeit s elszendereg. Ugy látja, hogy két ember áll kivont karddal egymással szemben. Egyik a férje, a másik a halovány ifjú — oda akart futni, hogy szétválassza őket.

De erre felébred. A férje az ablaknál ül, s a körmeit tisztogatja egy tollkással. Nagyon ásit, s lassan jön felé:

— Jó estét!

Aztán ismét ásit.

Az asszony nem álmodik párbajról többet.

V. Szócs Géza.

* **Közigazgatási bizottság.** Debreczen sz. kir. város közigazgatási bizottsága ápril 6-án tartott rendes havi ülést Simonffy polgármester elnöke alatt. A polgármesteri jelentés főbb adatai következők: **Rendészet.** A rendőrség által múlt hóban letartóztatott lopásért 11, gyilkossági kísérletért 2, rendőri kihágásért 108. Átadatott a kir. ügyésznek 13, megbüntettetett a rendőrség által 108 egyén. A városról eltolonczoltatott 15, a vidékről a városra keresztül 25, kényszerüléssel kiutasított a városból 41 — összesen 85 csavargó. **Ipari ügy.** Iparigazolvánnyal 32 egyén látatott el; kiadatott 61 drb. munkakönyv és két drb. igazolvány. **Katonai ügy.** A katonai létszám volt: közshadseregbeli 1146 ember, 510 ló; m. kir. honvédségnél 1592 ember, 195 ló — összesen 2738 ember és 805 ló. **Adóügy.** A lakosság által befizetett állami adó fejében múlt évekről 12,712 frt 84 kr. f. evről 7019 frt 19 kr. késedelmi kamat 679 frt 27 kr. — összesen márczius hóban 20,411 frt 30 kr. Hadmentességi díj fejében 292 frt 94 kr., idegen adó fejében 661 frt 17 kr., idegen illeték fejében 168 frt 82 kr., iparkamarai költség fejében 45 frt 36 kr., járdadó fejében 159 frt 80 kr., közmunkaváltság fejében pedig 213 frt 50 kr. **A községi biróság ügyforgalma.** Hátrálék 6, új panasz 295 — összesen 301; ebből elintéztetett 286, maradt hátrálék 15 darab. — Erdekes a dr. Sárváry Gyula főorvos jelentése is. E szerint a közegészségi állapot a múlt havhoz viszonyítva kedvezőlenebb volt, a mennyiben úgy megbetegedések, mint halálozások nagyobb számmal fordultak elő. A betegedések leginkább a légző szervek hurutos és lobos bántalmából állottak. A kanyaró már csak szörvanyosan fordul elő. A járvány tartalma alatt 236 megbetegedési és 4 halál eset fordult elő, mely utóbbiak a hozzá csatlakozott tüdőlob által okozottak. A népesedés következő volt: összesen 90 fi és 106 nő született a múlt hónapban. — Halvaszületett 7 férfi, 5 nő, meghalt 96 férfi, 77 nő. — A születések huszonhárommal múltak felül a halálozásokat. Rendkívüli haláleset volt 6. Házasságra lépett összesen 23 pár. — A közkórház betegforgalma következő volt: átjött 52 fi, 63 nő — összesen 97 egyén. — Orvos-rendőri vizsgálat által 11 drb. sertés husa borsókásnak találtván, megsemmisítették. — A dajkaságba kiadott gyermekek egészségi állapota kielégítőnek találtatott.

* **Rendőri bizottsági ülés** tartatik d. n. 3 órákor a városháza kis tanácstermében, Körner Adolf elnöke alatt. Előkerül az ülésen a gyepmesteri-telep ügye és a marhavági szabályzat javaslatának tárgyalása.

* **A reformatus konvent** tegnapi ülésen a közalapi végrehajtó bizottság nevében Beóthy Zsigmond szólalt fel s hangsúlyozta, hogy a kérvényeket későn, pontatlanul nyújtják be és kéri a konventet, hogy határozzon meg oly időpontot, melyen túl a beérkező kérvények figyelembe vételni nem fognak. Gróf Degenfeld József a közalapi bizottság segélyosztási tervzetének felülbíralására kiküldött albizottság jelentését mutatja be, mely a végrehajtó bizottságnak azt az állítását, hogy a tavalyi konventnek a felosztásra nézve megállapított módzatait keresztülvinni lehetetlen, kétségbe vonja. E konventi megállapodás szerint a közalapok 95,790 frtra rugó bevételeiből tőkésítendő 23,947 forint, misszió esélőkre fordítandó 19,951 forint, a gyam-intézetre 7,980 forint, egyszersmindkorra adandó segélyekre 17,330 forint, tőkesegelekre 13,864 frt és 9,250 forint, összesen 23,114 frt, kiegyenlítésre 3,466 forint. A kiküldött albizottság azt indítványozza, hogy a konvent ragaszkodjék tavalyi határozatához s a fentebb jelzett módon ossza fel a közalapok jövedelmeit, természetesen a rendkívüli jövedelmeket is fel lehetne osztani az egyes csoportok között. K o-

vács Albert a közalapi végrehajtó bizottság indítványát védelmezi, de gr. Degenfeld József, György Endre és mások hozzászólása után a konvent kimondta, hogy a felosztásra nézve a tavalyi megállapodáshoz ragaszkodik. A konvent ezután elhatározta, hogy mindig csak az illető év decemberének 15-ik napjáig beérkezett kérvényeket veszik figyelembe. Ezután a segélykérvényeket kezdték tárgyalni. Az erdélyi egyházkerület kérvényeire vonatkozó javaslatot a konvent elfogadta, a mennyiben az erdélyi egyházaknak 3,000 frt segélyt szavazott meg, 39 részre osztván meg ez összeget. A tiszántúli kerület 64 községe 4,440 frt, a tiszáninneni kerület 36 községe 3100 forint, a dunamelléki kerület 24 községe pedig 2600 frt segélyt kap. Ezután a lelkészek kérvényeit tárgyalták s a proponált 8520 frt segélyösszeget kívül még néhány segélyt szavaztak meg.

* **Löverseny.** A folyó hó 18 és 19-én tartandó debreczeni löversenyek nevezései tegnap esteli 10 órákor igen kedvező eredménnyel zárattak. A nevezések részletes kimutatását szombati számunkban közöljük. Egyelőre megemlítjük, hogy említett versenyekre összesen 39 ló — s legnagyobb része telivér — lett nevezve. Belepti jegyek ezen löversenyekre Szent-Királyi Tivadar ur díszmü-áru kereskedésében (városháza alatt) mai naptól kezdve már kiválthatók.

* **A legújabb végrendekezés.** Egy amerikai milliomas, Anderson Stephen, igazi amerikai módon tett a múlt héten végrendeletet. A szegény milliomas már egy felesztendeje szélütött s kezét nem tudja használni. A közönséges szóbeli végrendelettel nem elégedett meg, hanem hozatott ágyához egy fonográfot, melybe belemondta végrendeletét. Alig történt meg ez, a milliomas meghalt. — A temetés után Smithson közjegyző az összes rokonság előtt megszólaltatta a fonográfot, mely elmondta Anderson végrendeletét. Az örökösök rögtön birtokba is vették a különös szóbeli végrendelet alapján a hagyatékot.

* **Irtóháboru egy család ellen.** A beéli járásban sokat beszélnek a Markaszeken pár nap előtt történt gyilkosságról, mely — úgy látszik — csak egy láncszem a Russ-család ellen évek óta folyó gyilkos merényletek sorozatában. Nyolcz év előtt agyonlőtték Russnak két fiát; akkor a család egy Morár nevű rokonát gyanúsították, de nem sokáig, mert mikor ez a vizsgálatról hazafelé indult, az uton őt is agyonlőtték. Aztán Incze Ferenc végrehajtót lőtték agyon, ki szintén a családhoz tartozott. Most pedig Russ Sándor vejét, Popa Ivánt lőtték agyon. A gyilkos a szerencsétlen ember szobájába lopódzhatott s két lépésnyire lőtte agyon az alvó Popát. Gyanus az, hogy a meggyilkolt neje, bár ugyanabban a szobában aludt, állítólag nem halotta meg a lövést. A vizsgálat folyik s már többeket letartóztatottak. A főszolgabíró az összes fegyvereket beszedette.

* **Halálos végü husvétü locsolás.** Halálos végü husvétü locsolás teszi Egyek községben szomorúan emlékeztetessé az idei husvétot. A legények — régi szokás szerint — veder számra öntötték a leányokra a hideg kutyvizet. Mulatozás közben a jókedvű legények között szóváltás támadt, mely csakhamar dulakodássá fajult, s eközben Szanyi Matyás egy háromúgy vasvillával fejbe vágta Ugrai Györgyöt, ki néhány órai szenvedés után, meghalt. Szanyit, ki még néhány perc előtt élvezte fiatalágának örömeit, husvét hétfőn, mint gyilkost vezette a csendőrség a közsegházára.

* **Jó értékesítés.** Egy ur közelebb eladta erdejét egy francia czégnak. A vételért 10 frankos aranyokban fizették a kezéhez. Néhány nap előtt az ur így nyilatkozott a kasszinóban: »Az erdő is elég jól kelt el, de az aranyokat is jól értékesítettem. Mind 6 frtjával vették be, holott a kurzusa 5 frt 10 kr. — Hol, hol? — kérdeke mindenfelől. — »Ferbli-ben úgy fogadták el.«

* **Életunt tanuló.** Kéry Kálmán 6-ik gimnásiami osztályu 17 éves tanuló ma d. e. 11 órákor a II. emeleti 19-ik sz. deákszobában szíven akarta magát löni, de a golyó felreccszott. Dr. Török főiskolai orvos azonnal gyógykezelés alá vette csekély sérülését. A főiskolai kórházban ápolják. Tettéknek oka anyagi zavar volt.

* **„Érdemes-e férjhez menni?”** Ezt a kérdést tüzte ki megfajtesre olvasóinak a „The Woman» nevű angol újság s a legjobb megfajtesre díjút kitűzött — egy eleven férjet. A pályázók túlnyomó része a férjhez menés mellett nyilatkozott. A házasságot fiziológiai, társadalmi, nemzetgazdasági és vallásos szempontokból igen szükséges és szép intézménynek ismerték el. Egy hölgy azt állította, hogy a férfi nemesíti a nő jellemét az által, hogy — nem banik vele mindig a legjobban. Mert minden szenvedés — így érvelt a lady — tisztítólag, nemesítőleg hat a jellemre. E felfogás ellen a másik lady élénken tiltakozott. Ez a hölgy azon neveten van, hogy férj nélkül is lehet a nőnek igen jó jelleme, tehát a házasság képtelenség, mert valóban nem érdemes egy egész életet át a férj szeszélyeire alkalmazni a jellemfejlődést. A díj kiosztását, nem tudni mi okból, sajnós, el kellett halasztani.

* **Vérengző ló.** A debreczeni ménlő telepről a napokban néhány csödört küldtek át Nánásra három huszár kíséretében. Nánásra érve — mint onnan levelezőnk írja — megkötötték mind a három csödört az istállóba. Ejjel, midőn a katonák elaludtak, egyik csödör elszakította a köteleket és neki ugrott két társának; egyiknek veszedelmes sebeket ejtett a fogaival, a másikat pedig annyira össze szakgatta, hogy mire a katonák felébredtek, már csak élettelen, összemarczangolt hústömeget találtak a drága csödör helyett.

* **Az amazon vége.** A szép Mercedes kisasszony, a ki a hetvenes években a Renczirkus egyik legragyogóbb szépsége volt, Smyrnában agyonlőtte magát. Regényes, vagy inkább kalandos életnek vetett véget a smyrnai lövés. Mercedes annak idején hajlott és kiskorú hercegeket, grófokat és bárókat csábított el és szöktetett meg. Néha ismét őt csábították és szöktették el Kalandjai révén Bécsből kiutasították, Berlinben törvény elő is állították, fölmentették. Ugyanitt egy főrangú katonatiszt megölte magát, — nem annyira érte, mint inkább miatta. Amerikában férjhez ment, de később kisült, hogy aki összeeskette egy milliossal, az nem volt igazi pap, hanem törvénytelen ferjének egyik hamis pajtása. Férjét e feletti ekéseredésében meg akarta ölni, rá is lőtt s aztán Párisba szökött. Itt egy török ur vette pártfogásába, kinek oldalán később, — állítólag — mint lovas katona vett részt a szép amazon az oroszok elleni háboruban. A török ur azonban felhasználva a nagy harci zavart, — elugrott Mercedestől. Mercedes azt hitte, hogy barátja hősi halált halt és siratta őt — mások keblén. A mult hetekben azonban rabukkant a hűtelenre, egyik konstantinápolyi színház páholyában. A török kissé meghízott, megöregedett és megokosodott. Mercedes a legutóbbit nem cselekedte meg s azt kívánta, hogy régi barátja vegye el őt feleségül. A török azonban vonakodott nejei létszámát Mercedessel szaporítani. Ezért lőtte magát agyon az egykor bajjoló amazon.

* **Apróságok.**

Rossz izlés.

— Tudja-e uram, hogy az Amália halálának szerelmes önbé?

— Végtelen sajnálatom, de olyan hölgy, kinek oly rossz izlése van, viszont szerelemre nálam nem találhat!

Szeget szeggel.

Vendég: Mondja csak, minden bohócnak olyan ostoba arczának kell lenni, mint az öné?

Bohóc: Persze; ha például olyan arczom volna mint az öné, kétszer akkora gázsit követelnék az igazgatónktól.

* **A lelkifurdalás.** Diószegen egy ledér asszony viszonyt folytatott egy nős emberrel, ki azonban nem régiben elhagyta szeretőjét. A szerelmes asszony bosszút forralt ellene, petroleumba mártott csepőt dugott a háza eresze alá és azt meggyújtotta. A ház egészen leégett. De azóta nem volt nyugalma a bűnös asszonynak, kit gyötört a lelkifurdalás. Elment Szent-Imrere lakadalomba, de ott is sokszor sirásra fakadt. Mikor aztán a vig nász néppel hazament, a diószegi hídnál várták a csendőrök, leszállították a szekérről és bekisértek a község házához, hol az asszony töredelmesen bevallotta tettét.

* **Kedélyesen.** Na már ez a furfangos kis ujság megérdemli az — ollót. A »Mind-szent-Szegvár és Vidéke« ezt a híresekét írja: »Két lélekkel szaporította Szegvár község népességét egy fiatal leány. Az ebből eredő kellemetlenségeket némileg elviselhetővé tette azon körülmény, hogy keresztelni nem kellett őket messze vinni; amennyiben az illető leány a parochián mint cseléd van alkalmazva.«

* **Régi bűn büntetése.** Madrai nagyváradai cipész tizenhat évvel ezelőtt kártya közben agyonlőtte Mieskén Biró Sándort s a büntetés előtt Brailába szökött. Kedvese: Biró Anna, mert elhagyta, most feljelentette és az ügyesség sürgönyileg letartóztatta. Törvényes neje: Barabás Éva még el, de eddig nem hallott róla.

* **Kereskedők figyelmébe.** Freytag G. & Berndt bécsi térkép kiadó-czég (VII. Schottenfeld-gasse 64) által kiadott, a cs. és kir. osztrák magyar konzuli hivatalok kézi térképére azon megjegyzés mellett hivatott fel a konzulatusainkkal érintkező körök figyelmé, hogy az említett s az érdekelteknek hasznos segédesszközt képező mű nevezett kiadó czégtől 5 forint bolti áron megszerezhető. Debreczen, 1891 április 3. A kereskedelmi és iparkamara

* **A józsai tragédiához.** Annak idejében részletesen megírtuk a józsai véres tragédiát, mely a lelkész szobájában folyt le. Tudósításunkban említve volt, hogy a meggyilkolt asszony egy időben Vadon Sándornál szolgált, — ez azonban téves, mert nála nem a meggyilkolt Tóth Jánosné, hanem Kerekes Imréné alsó-józsai lakosné szolgált, ki ma is teljes egészségben él s tegnapelőtt bejövén Debreczenbe, nagyon csodálkozott a felett, hogy holt híret költöttek.

* **Hurka-estély.** Vécsey László vendéglőjében (Kainráth-ház) ma este hurka-estély tartatik.

* **Tarbay József** óra-üzlete az építkezés miatt ideiglenesen Fodor József temetkezési intézete mellé tétetett át.

Irodalom és művészet.

* **A szabadság-szobor.** Kedden délután tartotta határozó ülését a szobor-bizottság az akadémia disztermében, Pulszky Ferencz elnöksége alatt. A tanácskozás az egyes szoborművekről kidolgozott jelentések felett egy óra hosszat tartott s a bizottság egyhangulag hozta a határozatot, hogy a pályadíjak kiadását nem fogja ajánlani a szobor-bizottságnak. A megokolás kiemeli a pályázati feltételek meg nem tartását, a költségvetés túllépését s a felfogás elterjesztését. Másrészt elősmeri, hogy az eredmény általában arvendetes haladásra, a pályázók alapos tanulmányaira és jelentékeny anyagi áldozataikra vall s ezért azt javasolja a szobor-bizottságnak a gyűlés, hogy a művészeket elismerésül jutalomdíjban részesítse és pedig: első sorban Zala Györgyöt, Strobl Alajost és Rona Józsefet 1200—1200, másodsorban Költő Miklóst, Szécsit és Donáthot 600—600 frttal jutalmazza. Minthogy a pályadíj ki nem adása nem zárja ki azt, hogy a szobor-bizottság a pályaművek egyikét kidolgozásra elfogadja, — arról, esetleg egy új pályázat hirdetéséről a szobor-bizottság legközelebb, valószínűleg vasárnap tartandó ülésében határoz. A bizottság elejé terjesztendő jelentés megszerkesztésével Keleti Gusztávot bízta meg a jury.

* **A czár és az aradi vértanúk albuma.** Zichy Mihály, ki két gyönyörű rajzzal diszité az aradi vértanúk albumát, rövid levélben köszönte meg a diszes munka szerkesztőjének a küldött három tiszteletpéldányt, melyek közül Zichy egyet magának tartott meg, egyet egy rokonának adott, míg a harmadik példányt egy igen magas állású egyénnek szánta, a ki állítólag nem más, mint — a c z á r, a ki az albumképek iránt igen érdeklődött.

* **A »Csokonai kör« választmányi ülése.** Tegnap d. u. 5 órakor a keresk. ifjak önképző együletének piacz-utcai helyiségében a »Csokonai-kör« választmányi ülést tartott, melynek tárgya az évi rendes közgyűlés előkészítése volt. Jelenvoltak: Vértesi Arnold elnök, dr. Bakonyi Samu főtitkár, Tóth Béla pénztárnok, Kovács János, Szilágyi Károly, Komlóssy Arthur, Simonffy Emil, K. Tóth Kálmán, dr. Szántó Sámuel val. tagok. Az ülés megnyitása után Vértesi Arnold jelenté, hogy a ref. egyház 50 frt, a nagytakarékpenztár 60 frt, a gőzmalom 40 frt, az ipar és ker. bank 20 frt, az alföldi takarékpénztár 5 frt adományt küldött a Csokonai-körnek az Emlékkert és a Csokonai-kert szepítési és fenntartási céljaira. A várososhoz szintén nyújtott be a Csokonai-kör e czélból egy kérvényt, melyre, mint ez ülésen elnök felolvasta, a városi tanács azt válaszolta, hogy nevezze meg a Csokonai-kör azon összeget, melyet évente igényel. Elénk vita támadt e kérdés felett, majd dr. Bakonyi Samu, Tóth Antal és Lengyel Imre megbizattak a költségvetés elkészítésével. A költség előirányzat megállapításával szintén dr. Bakonyi Samu, Tóth Béla és Lengyel Imre bizattak meg. — A vál. tagok helyeselték dr. Bakonyi azon véleményét, hogy egy állandó felügyelő kellene a Csokonai szoborhoz, melynek talpazata állandó tartózkodási helye a cselédeknek és játszó gyermekeknek. Czélyszerű lenne, ha valamelyik 48-as honvédet alkalmaznák felügyelőül, állandó napidíj mellett, ugymint Budapesten a muzeumokban, a képtárakban a rokkant katonákat. — Tóth Béla felolvasta a pénztári-, dr. Bakonyi pedig az évi jelentéseket, melyek a közgyűlésen fognak felolvasatni. Helyeslőleg tudomásul vették. — Vértesi Arnold jelentést tett a Csokonai-körnek Zichy-jubileumára adott koszorújáról, mely után Domokos Kálmán két indítványát olvasta fel a főtitkár. Az első indítvány az, hogy készítsen a Csokonai-kör diszes alapító okleveleket, hogy ezek is mintegy újabb vonzerőt gyakoroljanak az alapító tagok belépésére. A második indítvány pedig az, hogy döntse el a Csokonai-kör, hogy Csokonai i-vel, vagy y-nal írta-e nevét s e szerint használja azt a Cs. kör is. Rövid vita után az egyszerű i-ben állapodtak meg. Mintán 10 választmányi tag ki-sorsolás útján kilépett, helyökbe következők választattak sorsolás útján: Beszler Károly, Csiky Lajos, Lengyel Imre, Dicsőffy József, dr. Kola János, Békéssi László, Dóczy Imre, dr. Propper Alajos, Simonffy Emil, Boczkó Sámuel. Ezzel az ülés fél 7 órakor véget ért.

CSARNOK.

DOLGOZZATOK,

a mig

MÉCSETEK KINEM ALSZIK.

Regény a keresztényiség első korszakából.

Írta: Gróf Tolsztoj Leo.

Fordította: Somogyi Ede.

(Folytatás)

— Nem élünk egyedül, tevé hozzá. Sok barát van velünk, kikkel mindent közösen élvezünk.

— Hogyan érted ezt: közösen? kérdé Julius.

— Ugy, hogy egyikünk se tekint valamit sajátjának.

— És miért teszitek ezt?

— Mert keresztények vagyunk, viszonzá Pamphilius.

— Lehetséges-e! kiáltott fel Julius.

Abban az időben kereszténynek lenni egyértelmű volt azzal, mintha valaki összeesküvő lett volna. Mihelyt megtudták valakiről, hogy a keresztények szektájához tartozik, azonnal letartóztatták, börtönbe vetették, bünyfenítő eljárást indítottak ellene és ha vonakodott hitét eltagadni, halálra ítélték. Mind ennek a tudata rémitette meg Juliust, mikor megtudta, hogy barátja az új vallásnak híve lett. Hallott azokról az iszonyu rémtettekéről, melyeket a keresztényeknek tulajdonítottak.

— Azt hallom, hogy a keresztények picziny gyermekeket lemészárolnak és megözik őket. Lehetséges-e, hogy te is részt vészsz az eféle kegyetlenségekben?

— Jöjj és győződjél meg magad, viszonzá Pamphilius. Egyszerűen élünk és arra törekszünk, hogy ne cselekedjünk rosszat.

— De miként lehetséges, hogy valami létezzék köztetek, a mire nem tekintetek úgy mint sajátotokra?

— Támogatjuk egymást. És ha mi testvéreink szolgálatában dolgozunk, úgy viszont ők megosztják velünk munkájuk gyümölcsét.

— Jól van; hát ha testvéreitek elfogadják szolgálataitokat és nem adnak nektek viszont semmit? kérdé Julius.

— Ilyen emberek nincsenek közöttünk, viszonzá Pamphilius. Az ilyen hajlamu emberek szeretnek fényezésben élni és ezek bizonyára nem a mi községünkben fogják vágyaik teljesülését keresni; a mi életünk egyszerű, nem pedig fényes, még csak nem is kényelmes.

— Igen ám, de van sok lusta, henye ember, a kiknek csak az az egy óhajításuk van, hogy befogadják és mások rovására kiktartsák őket.

— Minden bizonynyal vannak ilyen emberek is köztünk és mi befogadjuk és szívből üdvözöljük őket. Csak nem rég akadt egy e fajta emberünk — egy megszökött rab-szolga. Eleinte tunya, semmirekellő életet folytatott; azonban csakhamar az új életre adta magát és most mintaszerű testvér.

— Helyes; de mi lenne akkor, ha nem változnék meg?

— Ilyenek is vannak közöttünk; vénünk, Cziril, azt mondja, hogy egyik legfőbb kötelességünk az ilyen emberekkel forrón szeretett testvéreként bánni és egyetlen alkalmat sem elmulasztani, hogy velük szeretetünket éreztessük.

— De lehet-e nyomorult embereket szeretni?

— Helytelen felebarátunkat nem szeretni.

— Mondd nekem, miként szánhatod magadat rá, hogy mindenkinek oda adod azt, a mit tőled kérni tetszik? kérdé Julius. Azt tudom — tevé hozzá — hogyha atyám mindenkinek megadná azt, a mire szüksége van és a mit tőle kér, úgy rövid idő múlva olyan szegény lenne, mint a mikor a világra jött.

— Ezt nem mondhatom meg, viszonzá Pamphilius, azonban elégünk van a végből, hogy eléljünk. Ha nem volna mit ennünk, vagy magunkat mivel ruháznunk, másoktól kérnők azt, a mire szükségünk van és ők nem tagadnák meg. En velem csupán egy ízben esett meg, hogy este lefeküdtem a nélkül, hogy megvacsoráltam volna, ennek is az volt az oka, hogy azon az

estén nagyon fáradt voltam és nem volt kedvem testvéreim valamelyikéhez elmenni és tőle eledelt kérni.

— Jól van; természetesen nem állíthatom azt, hogy tudom, miként intézitek mindezt, jegyzé meg Julius; de atyám azt állítja, hogy ha nem vigyázna gondosan a sajátjára és ha mind, azoknak adna, a kik kérték jönnék hozzá úgy csakhamar fölfalná szőröstül-bőröstül és éhen kellene meghalnia.

— Mi nem halunk meg éhen. De helyesebben tennéd, ha eljöttél és magad győződnél meg. Nem csak hogy élünk és nem szenvedünk szükségletet, de sőt bőségben uszunk.

— Hogyan érted ezt?

— Következőképen. Valamennyien ugyanazt a törvényt valljuk; azonban a szilárdság foka az egyeseknél nagyon változó; az egyik nagyobb képességgel bír a végből, mint a másik. Így az egyik talán már elérte azt, hogy az új életben tökéletességre vitte, míg a másik a kezdet nehézségeivel küzd. Magasan felettünk fényesen áll Krisztus az ő életével és az az örökös igyekezetünk, hogy őt utánozzuk. Ebbe helyezzük boldogságunkat. Községünk némely tagja — így például püspökünk, Cziril és az istenfelő Pelagea — előbbre haladtak, mint bárki közülünk; mások nyomban utánuk következnek; ismét mások valamivel hátrább vannak; de valamennyien ugyanazon az irányban mozognak, ugyanazon az uton haladnak.

„Az uttorók már közel vannak Krisztus törvényéhez — az önmegtadashoz. — Az e fajta embereknek semmire sincs szükségük. Ezek nem ismernek könyörületet önmaguk iránt és a végből, hogy Krisztus parancsolatát teljesítsék, ezer örömmel odaadnak utolsó kenyereiket, utolsó ruhájukat annak, a ki tőlük elkérné. Vannak mások — gyengébb lelkek — a kik még nem képesek mindenről lemondani. Ezeket én veszem a gyengeség és az önmaguk felett való szánalom. Ezeket cserben hagyja szilárdságuk, mihelyt nincs meg megszokott eledelük vagy ruházatuk és így még nem bírnak magukat arra rászánni, hogy mindent odaadjanak, a mit tőlük kérnek.

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

Magyar árucarnok. Berlinben nagy árucarnok nyílt meg, mely kizárólag a magyar háziipar termékeit árusítja. Különösen nagy közönséget vonzanak a tarka himzések.

A vetések állása márczius hó 29-től április hó 4-ig a földmívelésügyi miniszteriumhoz beérkezett jelentések alapján a következő volt: A milyen kedvező volt márczius hava 15-től 23-ig, olyan kedvezőtlen hatást gyakorolt az időjárás 24-től április hó elejéig. A növényzet nem hogy fejlődött volna, de sőt inkább hanyatlott, mert újabb csaknem mindennéven egybehangzó hírek érkeztek, hogy a gabonavetések a havazás és esőzések és az ezt követő reggeli fagyok következtében szenvednek, néhol a buza is színt veszítve, fakó-sárgás és vöröses lett. A rozsvetésekre vonatkozó kedvezőtlen hírek csak megerősítést nyertek az utóbbi hét folyamán is, számtalan helyen az országban egészen kiveszett, főleg az ősszel szépen állott rozsvetés, úgy, hogy az országos átlagban a kár az összesnek mintegy $\frac{1}{3}$ -ada lehet. A repeze is sok helyen kipusztult, csupán a buza tartotta jól magát és részben az őszi árpa, melyből különben keveset termelnek az országban. A buza állását ez idő szerint még kielégítőnek jelzik, azonban az ország valamennyi vidékéről szórványosan kezdenek panaszkodni az iránt is, hogy a hűvös, havas időjárásban nem fejlődhetett s egyáltalában kevés helyen bokrosodott meg. A repeze gyenge, középszerű, a rozs, a

hol nagyobb mérvű kipállások nincsenek, gyenge közép és középszerű, árpa szintén középszerű. Őszi búkköny szórványosan gyenge, átlag kielégítő. A gazdasági munkálatokkal helylyelközzel nagyobbára készen vannak, tulnyomólag azonban még csak most fognak hozzá. Április hó elejével ugyanis az időjárás országszerte enyhébb és kedvezőbb lett, a növényzet is jobban gyarapodhat.

Budapesti gabonatözsde. Április 8-án. Buza tavaszra 8'97 pénz, 8'99 áru, máj.—jun. 8'85 pénz, 8'87 áru, őszre 8'45 pénz 8'47 áru. — Tengeri (új) 1891. máj.—jun. 6'51 pénz, 6'53 áru. Zab tavaszra 7'35 pénz, 7'38 áru, őszre 6'36 pénz, 6'38 áru. Káposztarepeze aug.—szept. 15'30 pénz, 15'40 áru.

Kőbányai sertésüzle.

A sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Április 7.
a) Hízott sertés árak: I. Magyar első rendű: 1) Óreg nehéz (páronként 300—400 klgon felüli súlyban) 46.—47.—. Óreg közép (páronként 300—400 klg-súlyban) —. — 3. Fialat nehéz (páronként 320 klgon felüli súlyban) 48.50—49. 4. Fialat közép (páronként 251—320 klg, súlyban) 48.—49.—. 5. Fialat könnyű (páronként 250 klg-ig terjedő súlyban) 48.—49.—. II. Magyar szedett: 6. Nehéz (páronként 280 klgon felüli súlyban) —. —. 7. Közép (páronként 220—280 klg, súlyban) 47.—48. 8. Könnyű (páronként 220 klg-ig terjedő súlyban) 47.50—48.50. III. Szerbiai: 9. Nehéz (páronként 260 klgon felüli súlyban) 47.50—48.50. 10. Közép (páronként 220—260 klg, súlyban) 48.—48.50. 11. Könnyű (páronként 220 klg-ig terjedő súlyban) 47.50—48.50. Sertés létszám: április 4. napján volt készlet 119,604 darab. A hízott sertés üzletirányzata: Könnyű áru keresett. Hizaltni való sertés — — —, malacz (4—11 hónapos korban, felhajtott —)

Szerkesztői üzenet.

K. L. urnak, helyben. Versében azt írja, hogy elméjének gondolaja a lánykához jár iskolába. Meg is látszik a versem!

„Te rólad álmod' lelkom szüntelen.“ Az ellen, hogy álmodozik, semmi kifogásunk nincs, de hogy ilyen gyöngye verseket küld be hozzánk, az ellen már erőlyesen protestálunk.

„Törpe államférfi.“ Uraságod kifogásolja, hogy mi Szapáryt törpe államférfinak neveztük. Sajnos, nem tarthatjuk őt politikai — Góllátnak!

Felelős szerkesztő: **Kósa Barna**
Kiadók: **Szinay Gyula** főszerkesztő,
Dr. Bakonyi Samu, fómunkatárs.

Kényelmes lakás.

Széchenyi-utca 1766. számú ház emeleti lakosztálya folyó év május 1-től kezdve kiadó. 163. 6—4.

BUDAPESTRE RANDULÓKNAK

kütfőns figyelmébe ajánljuk

Dentist KERESZTÉLY SÁNDOR

fogműtermét,

hol egyes fogak és fogsorok betétele csodaszerű pontossággal és ügyességgel eszközöltetik. Árak igen mérsékelték. A műterem **Károly-körút 3. sz.** alatt van. 181. 1—1

Eladó nyaralók.

A Széchenyi-utca végén fekvő Széchenyi-kertben egy, a Posta-kertben pedig két nyaraló díszes parkirozó kertekkel együtt **eladó**. Mindháromra nézve értekezni lehet Szilágyi Imre ügyvéd-del, csapó-utca 321. sz. a. 181 1—1

Kardos László

czegléd-utca

A tavaszi idényre.

Megérkeztek a már több éven át kipróbált és nem csak nevének megfelelő

egészségvédő

de tartósságuk által rendkívül **gazdaságos**-nak elismert

I. **Jaeger fru utca: öltönyök.**

Továbbá megjöttek a legszebb mintázatu és teljes jó mosatu női ruha-szövetek, ugymint: **ZEFIREK, ANGOLVÁSZNAK** és az annyira kedvelté vált **SZERB VÁSZNAK** 179. minden színben. 2.

Hirdetés.

A tavaszi idényre nagy mennyiségben vásárolt

NŐI RUHASZÖVETEK

hozzávaló legújabb díszek már raktárunkra érkeztek s azokat ujonnan megnagyobbított üzlethelyiségünkben igen jutányos árakon árusítjuk el.

Az idén igen nagy választékban hoztunk

149. **napernyőket**

feltűnő olcsó árakhoz. 22.

Szabó Lajos fiai.

Legújabb

NŐI TAVASZI

DIVATKELMÉK

teljes választékban

nagyobb bevásárlás folytán 52—16 különösen előnyös 81

olcsó árak mellett

hozza való díszekkel 2

Kunz József és Társa
czégnél, Kistemplom-bazár.

Mélyen leszállított árak

Finom műtárgyak, czélszerű lparezikkek.

Nagy választék minden bel- és külföldi **bronce-, vas-, porcellán-, fayence-, üveg- és fa-díszmü** árukban.

Tartós **bórárak** és szabadalmazott **álló és függő lámpák** gyári főraktára.

132. **Testory** 10—7.

Budapesten, csak IV. váczi utca 24. a. Nagy Kristóffal szemben.

Kaszanyitzky Endre

ELŐBB

KUHINKA ISTVÁN K.

Debreczen, főpiacz 1900.

Ajánlja a legnagyobb választékkal ujonnan berendezett:

Üveg-, porcellán-, lámpa-, berndorfi alpacca-, Chinaezüst-, evőeszközök s konyhaeszközök

NAGY RAKTÁRAT

Üveg-, ivó és liqueur készletek, porcellán evő-, kávé-, feketekávé-, tea és mosdói készletek, Brünner, Ditmár és hazagyártmányu

asztali és függőlámpák nap, meteor és villaméggörrel

gyári árák és pontos kiszolgálás mellett.

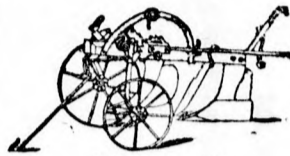
Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Vidéki megrendelések a legnagyobb figyelemmel teljesítetnek. 52—8.

SCHLICK-féle vasöntöde és gépgyár részvénytársaság BUDAPESTEN.

Gyár és irodák: VI., külső Váci-ut 1696/99. | Városi iroda és raktár: VI., Podmaniczky-utca 14.

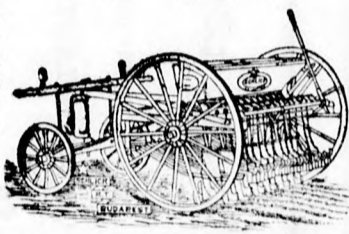
Ajánlja kitűnő és szilárd szerkezetű gőz- és járgány cséplőkészülékeit és számos első díjakkal kitüntetett szabad. SCHLICK-féle 2 és 3 vasu ekéit

és szabadalm. mélyítő-ekéit, eredeti SCHLICK- és VIDATS-féle egyvasu ekéit, — talajmivelő eszközzeit, boronáit és rögtörő hengereit, valamint

Schlick-féle szab. „Haladás“ sorbavetőgépeit.

Készletben vannak továbbá: gabonatisztító rosták (BAKER és VIDATS rendszer), takarmánykészítő gépek, tengeri morzsolók és daralók, szabad. Jokay-féle »Hungaria« daráló-gépek erőhajtásra, őrlőmalmok és olajmalomberendezések. Eredeti amerikai kéveket és marok-rako arató-gépek és fűkaszaló-gépek, szállítható mezei vasutak stb.

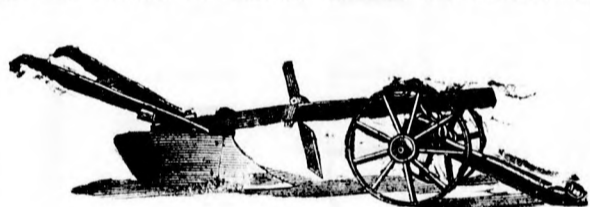

88 Előnyös fizetési feltételek. 20—7

Legjutányosabb árák.

DEBRECZENBEN minta raktár **TRNKA FERENCZ** urnál.

Árjegyzékek kívánatra ingyen s bérmentve.

TÓTH GYULA

ELŐBB

TÓTH LAJOS és TÁRSA

vaskereskedés Debreczen, főpiacz városház sarkán.

Ajánl:

Gazdáknak

mezőgazdasági eszközöket,

GAZDASSZONYOKNAK

konyha felszereléseket,

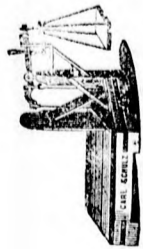
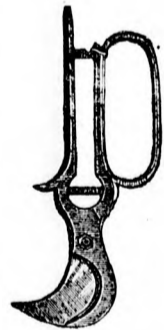
Iparosoknak

minden iparághoz tartozó, a közönségestől a legfinomabb acél szerszámokat utóbbiakért minden darab jótállás mellett.

Épület-vállalkozóknak

mindenféle vasalásokat vasban és rézben a **legszilárdabb** készítményekben

Legjutányosabb árák.

148.

100—17.

A „DEBRÉCZENI” NYOMDA RÉSZV. TÁRSASÁG.

NYOMDÁJA

(Nagy-uj utca 1702. sz. Konrád-házban)

teljes új berendezéssel,

elváltat mindennemű nyomtatványokat, u. m. folyóiratok, számlák, körlevelek, gyászjelentések, bál- és lakadalmi meghívókat és tánczrendeket, kereskedelmi-, ügyvédi- és községi nyomtatványokat stb.

a legújabbesabb katalógus és jutányos árak mellett.

↳ Vidéki megrendelések Erdélyi István nyomdai művezető nevére czimzendők. ↳

↳ Uj vállalatunkat, hol északkeleti Magyarország legújabb és legteljesebb politikai napilapja a

„DEBRÉCZENI”

és a szintén elterjedt »DEBRÉCZENI HIRADÓ«-is nyomait, ajánljuk a helybeli és vidéki közönség szives pártfogásába. — Hirdetések mindkét lapban a legjutányosabb áron közölhetnek.

↳ **Bíróségi nyomtatványok készletben vannak.** ↳

Nyomatott a »Debrezeni« nyomda részvénytársaság nyomdájában. 1891.